

O twee redactioneel

Veel later dan ieders bedoeling was, ligt het tweede nummer van het kwartaalperiodiek **O** nu voor u.

De verschijning van het blad heeft verschillende reacties opgeroepen. Zo is weliswaar het eerste nummer vrijwel uitverkocht, maar de verschijning is bijna onopgemerkt gebleven bij de overige vakbladen.

Een uitzondering moet worden gemaakt voor Wonen-TA/BK, waarin van de hand van redakteur Hans van Dijk een opmerkelijke positieve recensie verscheen en waarin bovendien de discussie werd opgepakt. Met Joost Meeuwissen van Plan hadden wij een briefwisseling die voornamelijk als onderwerp had het bestaansrecht van **O** en enkele daarbij komende organisatorische problemen. Een tamelijk paternalistische opstelling van de gevestigde grote broer, die nog niet heeft geleid tot enige inhoudelijke voortzetting van een discussie.

Daarmee komen we op de positie die de diverse vakbladen in Nederland innemen. In het redactioneel van **O1** schreven we 'dat de Nederlandstalige zogeheten vakbladen nauwelijks kunnen worden gezien als een platform waarop hedendaagse discussies over architectuur en stedenbouw worden besproken'. Zowel Van Dijk als Meeuwissen zijn hierover gevallen, reden temeer om deze kritiek in de kolommen van **O** in de loop van de tijd verder uit te werken.

O is een blad dat geschreven wordt door en voor ontwerpers in een onderwijssituatie. Dat verklaart waarom de meeste artikelen toegespitst zijn op en vertrekken vanuit een *ontwerpprobleemstelling*. Daarbij komt dat de artikelen op een bepaalde manier gekoppeld zijn aan de onderwijs/onderzoekssituatie en/of daaruit voortkomen.

Als wij nu een kritiek formuleren op de vakbladen, dan moet die vanuit deze achtergrond worden begrepen. Het is verwonderlijk dat Van Dijk en Meeuwissen nu net doen alsof deze kritiek nieuw is.

Kritiek is door met name ontwerpers al meerdere malen geuit, onder meer in de kolommen van de betreffende bladen zelf; en de kentering die in een aantal Nederlandse bladen (waaronder onder meer Wonen-TA/BK) sinds pakweg een jaar is te bespeuren, lijkt daar een logische reactie op.

Feit blijft echter dat vele belangrijke ontwikkelingen, evenementen en discussies op ontwerpgebied – die misschien niet altijd even spektakulair zijn – ofwel aan de bladen voorbijgaan, ofwel zonder enig kader worden gepubliceerd. Zo zijn in de afgelopen jaren (buitenlandse) discussies en begrippen geïntroduceerd, zonder dat dit binnen een duidelijk (redactioneel) beleidskader was uitgestippeld. Het gevolg is een ontstellende begripsverwarring die de huidige discussies kenmerkt. Dat is de reden dat wij bijvoorbeeld het typologiebegrip (opnieuw) introduceren. Dit gebeurt in een aantal opeenvolgende nummers waarin volgens een min of meer uitgestip-

pelde weg een aantal meer theoretische teksten en een aantal meer op de ontwerp-situatie toegespitste artikelen worden gepubliceerd.

Het feit dat **O** zich toespitst op een ontwerpprobleemstelling vanuit een onderwijssituatie betekent overigens niet dat de daaraan grenzende probleemvelden en disciplines als onbelangrijk terzijde worden geschoven. Alleen, **O** houdt zich hiermee momenteel slechts zijdelings bezig.

Destemmer moet het worden betreurd dat het **B-nieuws** is gelijkwideerd door het College van Bestuur van de T.H. Delft in een poging om te bezuinigen op de Universitaire uitgaven. Dit 14 jaar lang wekelijks verschijnende huisblad van de afdeling Bouwkunde blonk uit door zijn aktualiteit en daarmee door de snelheid waarmee discussies konden plaatshebben.

Een combinatie van studiemedelingen, afdelingszaken en inhoudelijke artikelen op zeer uiteenlopende terreinen van het vakgebied maakte het immer fraai opgemaakte blad tot één van de beste fakulteitsbladen in Nederland. Wie herinnert zich niet de felle debatten rond de hooglerarenrellen/profielendiskussie rond de vakatures voor hoogleraren, de discussie naar aanleiding van de Stieloskaffees over de bibliotheken van Bakema/Weeber en over de prijsvraag voor de Tweede Kamer, de onderzoekstochten van Vollemans, het Diep-treurig Hollands-Diep van Toben/De Heer?

In dit tweede nummer van **O** een artikel over 'Maison de Verre' van Bijvoet en Chareau in de rubriek 'techniek en architectuur'. Verder een stuk over gemeenschappelijke voorzieningen en woningbouwverenigingen, een skriptie die in verband met vrouwenstudies op de afdeling Bouwkunde in Delft is geschreven.

In de 'typologie-lijn' na de vertaling van Panerai's 'Typologiën' in **O1** nu een vertaling van het eerder in Arch+ verschenen artikel 'Die Herausbildung des Konzepts der Gebäude Typologie' van Carlo Aymonino.

In de rubriek 'leuke gebouwen' is een plananalyse van een tot nu toe vrijwel onbekende school te Elspeet opgenomen. Eindelijk een niet 'strukuralistische' school in Nederland!

O1 en **O2** bevatten vooral artikelen die door de redactieleden zijn geschreven. Het is echter de bedoeling dat **O** openstaat voor ieder die vanuit de onderwijs- of onderzoekssituatie een skriptie heeft geschreven, een plan heeft geanalyseerd, een vertaling gemaakt of iets dergelijks. Daarbij draagt de redactie als geheel – vooralsnog – geen uitgesproken (ontwerp) opvatting uit.

Wij willen hierbij **O**, dat vanuit Delft verschijnt, ook nadrukkelijk openstellen voor mensen van de T.H. Eindhoven, de Academies voor Bouwkunst, de Kunsthistorische Instituten, de Landbouwhogeschool Wageningen en alle andere instellingen waar onderwijs en onderzoek omtrent plannen en bouwen plaatsvindt.